

Kommunal- og regionaldepartementet
v/ Christine Hjortland
Postboks 8112 Dep.
0032 OSLO

Deres ref
08/557-1

Vår ref.
2008/5093 TOBR

Dato
15.04.2008

Forvaltningsreformen - forslag til nye oppgaver til det folkevalgte regionale nivået

Riksarkivaren ønsker å gi til kjenne synspunkter angående oppgaver på kulturfeltet, spesielt knyttet til arkiv.

Det er riktig, som det blir konstatert på s. 117 i høringsnotatet, at hvert forvaltningsnivå har et lovpålagt ansvar for å ta vare på de arkiver de selv har skapt. Dersom vi ser spesielt på fylkeskommunene i dag, så gjenstår det fremdeles en del innsats før alle disse har helt fullgode løsninger for framtidig bevaring av sine egne arkiver. Men noen fylkeskommuner har satset en del på området og bygget opp gode ordninger. For disse gjelder imidlertid at man har sett dette i et videre perspektiv enn bare å ta vare på de arkiver som fylkeskommunen etter arkivloven er pålagt å ta vare på. Dette er fylkeskommuner som har tatt på alvor de formuleringene som finnes i St. meld. nr. 48 (2002-2003) (Kulturmeldingen) pkt. 11.4.3.5 om en utviklingsstrategi med sikte på å bevare et bredt spekter av arkiv og slik legge til rette for en helhetlig dokumentasjon av samfunnsutviklingen, dvs. at en må få bedre balanse mellom bevaring av statlige, fylkeskommunale, kommunale og private arkiv. De mest aktive har hatt en strategi for bevaring av private arkiver lenge før denne målsettingen ble formulert i stortingsmeldingen.

Det er Riksarkivarens oppfatning at arbeid med bevaring av private arkiver med betydning for dokumentasjon av samfunnsutviklingen er en oppgave som egner seg spesielt godt for aktivitet på regionalt nivå. Mange kommuner blir for små enheter i dette perspektivet, mens statlige organer lett kan miste det genuint lokale engasjementet. Derfor bør denne oppgaven framheves som særlig viktig for det regionale forvaltningsnivået. Slik ville en også kunne bidra med noe konkret innhold til det regionale nivåets oppgaver etter kulturlova.

Riksarkivaren er positiv til tanken om regionale arkivsentra, og har bidratt til at forskjellige former for samlokalisering av arkivinstitusjoner er etablert eller i ferd

med å bli etablert noen steder. Men for at dette skal bli livskraftige sentra er det viktig at alle aktører bidrar med viktige og helhjertede bidrag. Løsningene kan være forskjellige ut fra de lokale forhold på hvert enkelt sted, men uansett må også det regionale forvaltningsnivået ha forpliktelser og gå inn med ressurser. Dette forutsetter at det regionale nivået får tilstrekkelig handlingsrom, ikke minst økonomisk.

Riksarkivaren er i denne sammenheng av den oppfatning at fordeling av midler til for eksempel regionale kulturbygg, også må omfatte tilskudd til fasiliteter for oppbevaring av arkiver og muligheter for å stille disse til disposisjon for det brukende publikum, jf høringsnotatet s. 5. og s. 129.

Med hilsen

Ivar Fonnes
riksarkivar

Tor Breivik
underdirektør